

Ekonomia eta Finantza Plana

Foruko Udala

1.- Arautegia

5/2013 Foru Araua, ekainaren 12koa, Bizkaiko toki-erakundeen aurrekontu-egonkortasunari eta finantza-iraunkortasunari buruzkoa.

Aurrekontu Egonkortasunari eta Finantza Iraunkortasunari buruzko apirilaren 27ko 2/2012 Lege Organikoa.

HAP/2105/2012 Agindua, urriaren 1ekoa, Aurrekontu Egonkortasunari eta Finantza Iraunkortasunari buruzko apirilaren 27ko 2/2012 Lege Organikoan informazioa emateko aurreikusitako betebeharrak garatzen dituen.

Aurrekontu Egonkortasunari buruzko abenduaren 12ko 18/2001 Legea garatzeko erregelamendua onartzen duen azaroaren 2ko 1463/2007 Errege Dekretua, toki-erakundeei aplikatzeko.

2.- Mendeko erakundearen zerrenda.

Foruko Udalak ez du haren mendeko erakunde autonomorik, ez enpresa-erakunde publikorik, ez merkataritza-sozietaterik.

3.- Gastu-araua ez betetzeari buruzko ebaluazio-txostena

2024ko ekitaldiari dagokion aurrekontuaren likidazioari buruzko kontu-hartzailetzaren txostenak (2025eko martxoaren 25ekoa) gastu-araua ez zela bete adierazten zuen, 2013ko ekainaren 12ko 5/2013 Foru Arauak ezarritako baldintzetan. Aipatutako foru-arauaren 6. artikulua ezartzen duenez, toki-erakunde batek bere aurrekontuak aurrekontu-egonkortasunaren, zor publikoaren edo gastu-arauaren helburuak bete gabe egin, onartu edo gauzatzen baditu, ekonomia- eta finantza-plan bat egin beharko da, urtebetean aipatutako helburuak bete ahal izateko.

4.- Ez betetzearen arrazoiak

a) Egonkortasuna: Betetzen da

Año/Urtea:

2024

Ayuntamiento/Mancomunidad/Udala/Mankomunitatea:

FORUA

(importe en €)
(zenbatekoa €-tan)

Entidad/Erakundea	Estabilidad Presupuestaria/Aurrekontu-egonkortasuna				
	Ingreso No financiero/Sarrera ez finantzarioa	Gasto No financiero/Gastu ez finantzarioa	Ajustes S. Europeo Cuentas/Doikuntzak (Europako Kontuen Sistema)		Capac/Nec. Financ. Entidad/Erakundeen finan. ahal./ behar.
			Ajustes propia Entidad/Erakundearen beraren doikuntzak	Ajustes por Operaciones Internas/Barruko eragiketen ondoriozko doikuntzak	
FORUA	1.374.025,15 €	1.185.003,74 €	43.931,12 €		232.952,53 €
Total/Guztira	1.374.025,15 €	1.185.003,74 €	43.931,12 €	0,00 €	232.952,53 €
Capacidad de financiación, superávit/Finantzaketa ahalmena, superabita					

b) Zorra: Betetzen da

Zorraren maila 0 eurokoa da, BFAk ezarritako % 60tik beherakoa. Halaber, Foruko Udalak ezarritako epeen barruan ordaintzen die hornitzaileei, eta 2024ko azken hiruhilekoan ordaintzeko batez besteko epea 0,50 egunekoa da.

c) Gastu-araua: Ez da betetzen

Gastu- eta aurreikuspen-araua aplikatzeko informazioa, 5. puntuan jasotako neurrietan oinarrituta

Hurrengo koadroan azaltzen dira 2023 eta 2024 ekitaldietako likidazioan gastu-araua aplikatzeko doikuntzak, bai eta 2025eko aurrekontuak eta egungo aurreikuspenak ere.

	2023ko Likidazioa	2024ko Likidazioa	2025eko Likidazioa	2025eko Aurreikuspenak
Gastuen 1. kapitulutik 7.era bitartekoen batura (gastu finantzarioak kenduta)	1.259.912,75	1.185.003,74	1.305.268,64	1.264.331,69
FINANTZAZKOAK EZ DIREN ENPLEGUETARAKO DOIKUNTZAK, SEC-en ARABERA				
(-) Lurrak besterentzea eta beste inbertsio batzuk				
(+/-) Korporazioaren konturako inbertsioak				
(+/-) Abalak gauzatzea				
(+) Kapital-ekarpenak				
(+/-) Zorrak onartzea eta kitatzea				
(+/-) Aurrekontuari aplikatzeko dauden gastuak				
(+/-) Bazkideentzako ordainketak elkarte publiko-pribatuen esparruan				
(+/-) Ordainketa geroratuko eskuraketak				
(+/-) Finantza-errentamendu				
(+) Maileguak				
(-) Hornitzaileei ordaintzeko ezohiko maileguarekin ordaindutako aurreko ekitaldietako fakturak				
(+/-) Ez gauzatzea				
Toki-korporazioak beste herri-administrazio baten kontura egindako inbertsioak				
A. Finantzazkoak ez diren enpleguak, SEC-en arabera	1.259.912,75	1.185.003,74	1.305.268,64	1.264.331,69
B. Toki-korporazioko erakundeei egindako transferentzien ordainketak				
C. Beste herri-administrazio batzuetatik datozen funts finalistekin finantzatutako gastua	389.529,27	123.463,25 (28.950 UE+20.495,18 EJ+74.018,07 BFA)	174.200,97	174.200,97 (10.018,80 EJ + 1.189 BFA + 594 BFA + 24.125 UE + 60.000 BFA + 50.487,44 BFA + 24.786,73 BFA+ 3.000,00 BFA)

D. Hirigintza-kudeaketako funtsekin finantzatutako gastua				
E. A-B-C-D EKITALDIKO GASTU KONPUTAGARRIA	870.383,48	1.061.540,49	1.131.067,67	1.090.130,72
BPGren hazkunde-tasa		2,60%		3,20%
Eskuraezintzat jotako kredituak				
Diru-bilketaren gehikuntzak/gutxitzeak				
Gastu-arauaren muga		893.013,45	1.095.509,79	1.095.509,79
Gehiegizkoa/Eskasa		168.527,04	35.557,88	-5,379,07

Aurreko taulan ikus daitekeenez, 2024ko ekitaldian Foruko Udalak ez du bete ekainaren 12ko 5/2013 Foru Arauaren 3. artikuluan araututako gastu-araua. Hau da, Nazio eta Eskualde Kontuen Europako Sistemaren terminoetan definitutako enplegu ez-finantzarioen urte arteko aldakuntza, zorraren interesak eta Europar Batasunetik edo beste administrazio publiko batzuetatik edo hirigintza-kudeaketatik datozen funts finalistekin finantzatutako gastuaren zatia kenduta, % 21,96 izan da, % 2,6 baino gehiago, Bizkaiko Foru Aldundiak 2024an onartutako ekitaldian.

Gehikuntza horren oinarria da:

- a) Gastuei buruzko 2. kapituluaren % 7,2ko gehikuntza, lorategiak eta argiteria konpondu, zaindu eta mantentzeko gastuagatik, hala nola sastrakak garbitzea eta auzo-bideak garbitzea.
- b) Beste herri-administrazio batzuen funts finalistekin finantzatutako gastu-partidak ez gauzatzea.

2025eko ekitaldiari zegokion aurrekontuak, 2025eko otsailaren 4an onetsitakoak, berriz ere gastu-araua ez betetzeko arriskua erakusten zuen arren, gastuen aurrekontua erabat gauzatuz gero, egungo aurreikuspenek adierazten dute ez zirela aurrekontuan jasotako gastu guztiak gauzatuko, eta, horrela, aipatutako araua betetzen lagunduko zela, eta, aurreikuspenen arabera, aurrekontu-egonkortasuna indartuko zela, eta, beraz, ekainaren 12ko 5/2013 Foru Arauaren 6. artikuluan ezarritakoa beteko zela.

5.- Sarrera eta gastuen aurreikuspena, 2025eko aurrekontuaren arabera

Horiek dira 2025erako ditugun aurreikuspenak, iraileko datuekin, bai diru-sarrerei bai gastuei dagokienez.

Kapitulua	Deskripzioa	Hasierako Aurreikuspenak	Aitortutako eskubide garbiak
1	ZUZENAKO ZERGAK	289.300,00	314.055,19
2	ZEHARKAKO ZERGAK	24.000,00	27.482,19
3	TASAK ETA BESTELAKO DIRU-SARRERAK	107.881,04	98.322,92
4	TRANSFERENTZIA ARRUNTAK	844.400,00	855.173,39
5	ONDARE SARRERAK	39.687,60	40.631,58
6	INBERTSIO ERREALAK BESTERENTZEA	0,00	0,00
7	KAPITAL-TRANSFERENTZIAK	0,00	135.274,17
8	AKTIBO FINANTZARIOAK	0,00	0,00
9	PASIBO FINANTZARIOAK	0,00	0,00
		1.305.268,64	1.470.939,44

Kapitulua	Deskripzioa	Hasierako Aurreikuspenak	Aitortutako eskubide garbiak
1	LANGILE-GASTUAK	343.963,38	325.877,12
2	ONDASUN ETA ZERBITZUEN GASTU ARRUNTAK	509.052,97	504.029,88
3	GASTU FINANTZARIOAK	0,00	0,00
4	TRANSFERENTZIA ARRUNTAK	67.752,29	63.182,33
5	KREDITU GLOBALA ETA BESTE USTEKABEKO BATZUK	4.000,00	0,00
6	INBERTSIO ERREALAK	380.500,00	371.242,36
7	KAPITAL-TRANSFERENTZIAK	0,00	0,00
8	AKTIBO FINANTZARIOAK	0,00	0,00
9	PASIBO FINANTZARIOAK	0,00	0,00
		1.305.268,64	1.264.331,69

Gaur egun, hasieran aurrekontuan jasotakoak baino diru-sarrera handiagoak ikusten dira; gastua, berriz, jasota dago, eta horrek ekarpen positiboa egiten dio egonkortasun-helburua betetzeari.

6. Zorraren bilakaera, aurrezki gordina, garbia, funts likidoak eta diruzaintzako gerakinak (orokorrak eta atxikitako finantzaketa)

	2023	2024	2025ko aurrekontua	2025 balioespena
Zor bizia	0,00	0,00	0,00	0,00
Aurrezki gordina	335.570,88	415.110,47	384.500,00	577.850,11
Aurrezki garbia	324.757,60	415.110,47	384.500,00	577.850,11
Funts likidoak	1.172.800,71	1.246.140,44	1.630.640,44	1.823.990,55
Diruzaintzako gerakina (orokorra)	936.001,94	1.114.296,18	1.498.796,18	1.692.146,29
Diruzaintzako gerakina (ukitua)	0,00	0,00	0,00	0,00

Erakundeak sortutako aurrezki garbi guztia funts likidoetara bideratuko dela aurreikusten da, eta, zehazki, gastu orokorretarako diruzaintzako gerakina handitzera.

7.- Neurriak. 2025eko ekitaldian gastu-araua betetzeko hartu beharreko neurriei buruzko azalpen-memoria

GASTUETAN IZANDAKO ALDAKETAK ETA NEURRIAK

Udalaren politikak ez dira aldatu. Gertatu diren aldaketak gehiago datoz bat udalerriaren beraren premiekin, zerbitzuak mantentzeari dagokionez.

1. kapitulua. Langileena.

Langileei buruzko politikak aldatu ez badira ere, 1. kapitulua % 6,31 murriztuko dela aurreikusten da (kapitulu honetan 2024an onartutako betebeharrekin alderatuta).

2. kapitulua. Arruntak eta zerbitzuetaoak.

Aldaketa dago 2024ko ekitaldiarekin alderatuta. Aurrekontuan jasotako gastua % 5,58 handitu da.

Capítulo 6. Inbertsio errealak.

Aurrezki garbiaren arabera aurrekontua egin zen. Badira aurrekontuan jasota dauden inbertsio batzuk, ziur asko ekitaldi honetan gauzatuko ez direnak. Egingo diren inbertsio berrietarako, RTGGren bidez finantzatzeko dira.

DIRU-SARREREN ALDAKETAK ETA NEURRIAK.

Hasiera batean, zerga-bilketan ez da aldaketa esanguratsurik aurreikusten, zerga-ordenantzak aldatuz.

8a) Toki-erakundeak egikaritzen dituen eskumenen iraunkortasunaren azterketa, baldin eta eskumen horiek ez badatoz bat eskumen propioekin eta eskuordetzan emandakoekin.

Esku-hartzearen txostenaren arabera, eta adierazitako ez-betetzeen arrazoiak aztertu ondoren, ez da bidezkoa.

Gainera, 2/2016 Legeak, LILEk, 3. xedapen gehigarrian ezartzen duenez, udalerriek jarraitu ahal izango dute lege hau indarrean jartzen denean eskuordetu edo transferitu ez diren jarduerak, zerbitzuak edo prestazioak garatzen. Kasu horretan, ez da aplikatuko artikuluaen zazpigarren eta zortzigarren zenbakietan xedatutakoa. Lege honen 16. artikulua.

8b) Toki-erakundeak ematen dituen nahitaezko zerbitzuak finantzatzeko diru-sarreraren azterketa

Esku-hartzearen txostenaren arabera, adierazitako ez-betetzeen arrazoiak direla eta, ez da aztertu behar.

8c) Antolaketa-eraginkortasunaren azterketa

Esku-hartzearen txostenaren arabera, adierazitako ez-betetzeen arrazoiak direla eta, ez da aztertu behar.

9.- Helburuak eta ondorioa.

Onartutako 2025eko aurrekontuak egonkortasun-araua eta zor-helburua betetzen zituen, baina gastu-araua ez betetzea gerta zitekeen gastu-aurrekontua osorik betetz gero, bai eta funts finalisten eta hirigintza-kudeaketaren aurreikuspenak ere, 5/2013 Foru Arauaren 3. artikuluan jasotakoaren arabera.

Ekitaldi honetan indartutako aurrekontu-kontrolak, bai gastuari dagokionez (Aurreikusita: 1.264.331,69 vs. Aurrekontuan: 1.305.368,64 €), bai sarrerari dagokionez (Aurreikusita: 1.470.939,44 vs. Aurrekontuan: 1.305.368,64 €), agerian uzten dute, dokumentu honetan jasotako aurreikuspenek adierazten duten bezala, arau fiskalak gehiago betetzen direla, bai egonkortasunari dagokionez, bai gastu-arauari dagokionez, eta hori guztia kanpoko finantzaketa-iturrietara jo gabe (Zorra).

Ondorio gisa:

Lehenengoa. – 2024ko ekitaldiko aurrekontuaren likidazioak, dagoeneko onartuta dagoenak, ez du gastu-araua betetzen, Bizkaiko Foru Aldundiak onetsitakoaren arabera, ekainaren 12ko 5/2013 Foru Arauaren hirugarren xedapen gehigarrian ezarritako eskumenak baliatuz. Hala ere, egoera hori 2025eko aurrekontuan zuzenduko da, 4. puntuko koadroan jasotako aurreikuspenean ikusten den bezala.

Bigarrena. – Epe luzeko zor-eragiketen kapital biziaren ehunekoa, Udalaren 2024.012.31n finkaturiko diru-sarrera ez-finantzarioen gainean, % 0,00koa da, Bizkaiko Foru Aldundiak 2024rako ezarritako zorraren helburua (% 60) baino txikiagoa.

Hirugarrena. – Udalaren 2024.012.31n finkatutako diru-sarrera arrunten gaineko epe luzeko zor-eragiketen kapital biziaren ehunekoa % 0,00 da. Beraz, 2024ko ekitaldian lortutako superabitaren % 0 eta finalista ez diren diru-sarrera berrien % 0 edo aurreikusitakoen gainetik epe luzeko zor-eragiketengatik kapital bizia gutxitzera bideratu beharko da, ekainaren 25eko 90/2013 Foru Dekretuak, epe luzeko zor-eragiketen kapital biziaren murrizketaren ehunekoa finkatzekoak, ekainaren 12ko 5/2013 Foru Araua garatuz ezarritakoaren arabera.

Laugarrena. – Udalak zorraren helburua betetzen duenez, eta 2024ko ekitaldiko likidazioaren ondoriozko gastu orokorretarako soberakina 1.114.296,18 €-koa denez, 2025eko ekitaldiko gastuak finantzatzeko erabili ahal izango da, betiere finantza-iraunkortasuna arriskuan jartzen ez bada eta ekainaren 12ko 5/2013 Foru Arauaren 3.4 artikuluan ezarritakoa bete bada. Kasu horietan, Ekonomia eta Finantza Planaren orde, esku hartzeko funtzioak betetzen dituen organoaren txosten bat aurkeztuko da,

eta osoko bilkurari helaraziko zaio, horren berri izan dezan.

10.- Tramitazioa

Ekonomia eta Finantza Plan hau Udalbatzak onartuko du, ondoren Bizkaiko Foru Aldundiko finantza-tutoretzako organoari bidaltzeko.

Plan honen onarpenaren berri Bizkaiko Aldizkari Ofizialean emango da. Plan honetako 4. eta 6. puntuen edukia Bizkaiko Foru Aldundiak argitaratuko du, Aurrekontu Egonkortasunari eta Finantza Iraunkortasunari buruzko apirilaren 27ko 2/2012 Lege Organikoaren 23.5 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz.

Forun, 2025eko irailaren 20an.